

Початкова школа i сучасність

№1(5) січень 2015

ПЕРЕДПЛАТНИЙ
ІНДЕКС 86516

**Вивчення букви «Я»
та її звукових значень**
Урок навчання грамоти, 1 клас

Правила пожежної безпеки
Урок основ здоров'я, 3 клас

Святе Водохреща
Виховна година, 3 клас

Чарівниця-зима
Виховний захід, 3 клас

В гостях у Різдва
Виховна година, 3 клас

**Виготовлення новорічної іграшки
з нестандартного обладнання**
Урок трудового навчання, 4 клас

ВИДАВНИЦТВО
«БІЛИЙ ТИГР»

В гостях у Різдва

Виховна година, 3 клас

Людмила ШКАРБАН, старший викладач кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, м. Київ;

Катерина СІЗОНЕНКО, студентка III курсу Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, м. Київ

Мета: розширити знання учнів про традиції, звичаї та обряди українського народу, які пов'язані з різдвяно-новорічними святами; формувати вміння порівнювати і формулювати висновки; розвивати увагу, пам'ять, спостережливість, логічне мислення, виразне читання поетичних творів, розвивати навички звязаного мовлення; виховувати любов до традицій українського народу, почуття прекрасного, милосердя, повинувати словниковий запас учнів.

Обладнання: малюнки із зображенням гостя Різдвяника, санчат, лиж, янголів, зірки. Зображення до завдань «Я здоров'я бережу» та «Пазл».

Хід заходу

I. Організаційна частина.

1. Вступне слово.

Сніг на вулиці іскриться,
Дід Мороз по стежці йде.
Подивіться, подивіться:
Череду хлоп'ят веде!
Дружно, весело співають –

Раді місто і село.

Всім синички сповіщають:

– Ців-цвірінь! Різдво прийшло!
І до нас сьогодні в гості,
Чудо-казку принесло!

Учитель. Доброго дня, діти! Сьогодні у нас особливий день, ми з вами вирушаємо у казкову пригоду. Потрапити туди нам допоможе наш вірний помічник, хлопчик, якого всі кличуть Різдвяник. (Демонструє ілюстрацію казкового персонажа.)

– Діти, на своєму шляху ви зустрінете справжні випробування, тому вам необхідно об'єднатися у дві дружні команди.

2. Представлення команд.

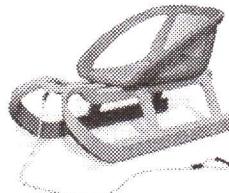
Учитель. Перша команда у нас має назву «Вечірня зоря», учасниками якої є дівчатка нашого класу. А друга команда – «Колядники», це команда хлопчиків. Ну, що ж, вирушаємо на зустріч пригодам.

II. Виклад основного матеріалу.

1. Робота над загадками.

Учитель. Ой дивіться, хуртовина загуділа, заревла та й до лісу темного пішла. Нам ніколи не пройти через ці люті сніги. Треба загадки відгадати і швиденько виrushati.

У зимовий, студений час
Люблять всі малята нас.
З горки ми рушаєм в путь,
А на горку нас везуть. (Санчата.)
– Що ж це може бути?

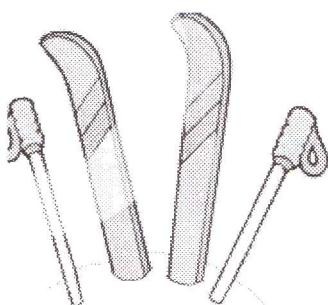

Учень. Це санчата.

Учитель. Вірно, це санчата. Подивіться які гарні, тепер ми з вами зможемо пройти такий складний шлях.

– Діти, але ж треба ще одній команді загадку відгадати і у путь казкову виrushati.

Ми – спортсмени, нас обох
Бачиш ти завжди удвох.
Ми по снігу швидко линем
Ще й стрибаємо з трампліну. (Лижі.)

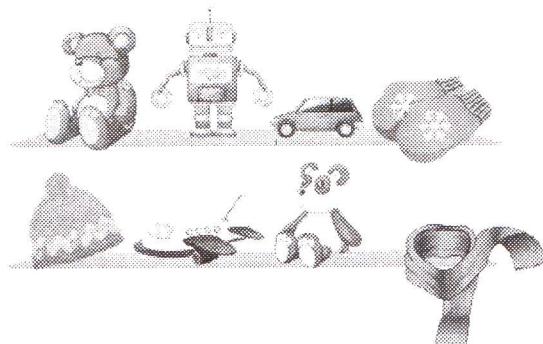

Учень. Це лижі.

Учитель. Діти, ви у мене справжні молодці, це дійсно лижі. Тепер ми можемо вирушати.

2. Завдання «Я здоров'я бережу».

Учитель. Діти, нам Різдвяник дав пораду, щоб не замерзнути під час пригоди треба взяти з собою предмети, які допоможуть нам. Але які це предмети він не сказав. Подивіться уважно на дошку, та назовіть ті речі, які нам слід узяти з собою.

Учитель. І справді, рукавички, шарф та шапка зігріють нас у люті морози. Ці предмети є обов'язковими атрибутами зими, щоб зберегти власне здоров'я. А що ж цікавого ви можете розповісти про зимове свято – Різдво?

3. Хвилинка-цікавинка! (Підготовлені діти з кожної команди по черзі розповідають.)

Перший учень. Обов'язковим атрибутом Різдва у наших дідів та прадідів було вистилання долівки дому сіном, а столу соломою, що було символом ясел, на які поклали новонародженого Христа.

Другий учень. Ще однією цікавою традицією святкування Різдва була милостиня. Роздавання мило тинні робило Різдво найбільшою радістю для усіх людей, адже святковий настрій наповнював як тих людей, які давали її, так і тих, які завдяки їй мали можливість відсвяткувати Різдво.

Третій учень. Розпочиналось святкування Різдва з першої зірки, яка з'являлася на небі 6 січня. Господиня накривала на стіл святкову вечерю, що традиційно складалась із 12 страв.

Четвертий учень. Першим за стіл сідав господар і розпочинав вечерю, роздаючи усім традиційну українську кутю, після якої слідували й інші страви.

П'ятий учень. Різдвяний вінок – це обов'язковий атрибут Різдва, він зелений із чотирма свічками. Першу свічку запалюють у неділю за чотири тижні до Різдва, як символ світла, яке прийде в світ із народженням Христа. Кожної наступної неділі запалюють ще по одній свічці. А в останню неділю перед Різдвом запалюють всі чотири свічки, щоб освітити місце, де знаходитьться вінок.

4. Завдання «Пазл».

Учитель. Діти, подивіться, що у вас лежить на партах. Це листівка, яку залишив нам наш вірний помічник, але вона не проста, а чарівна. Щоб зрозуміти, що хотів нам показати Різдвяник, нам необхідно скласти вірно малюнок.

– На цьому малюнку ви можете побачити колядників, зверніть увагу, що один із хлопчиків тримає «Різдвяну зірку». Щойно на небі сходила Зоря, колядники ходили від хати до хати, щоб сповістити людей про народження нового Сонця, і зображення цього сонця носили з собою, його називають також Різдвяною зіркою. Восьмигранну українську зірку міг зробити тільки досвідчений майстер. Її обклеювали кольоровим папером, який попередньо змащували олією, щоб папір ліпше просвічувався. Усередину клали запалену свічку. Зірку носили або янгол, або пастух. У темряві Різдвяна зоря крутилася і мерехтіла різнобарвними кольорами. Це казкове мерехтіння справляло незабутнє чудодійне враження.

5. Бесіда.

Учитель. Якось, ідучи лісом, Ісус Христос милувався красою дерев і почув, як хтось гірко плаче. Підійшов ближче – аж то Ялинка.

– Чого ти плачеш? – запитав її Господь. Подивися, яка краса навколо!

– Як же мені не плакати, – відповіла, схлипуючи Ялинка. Усі дерева змінюють своє вбрання кожної пори року: навесні вони вкриваються гарним цвітом, улітку тріпочуть листячком на вітрі, а восени тішать око рясними кольоровими плодами, на які так чекають дорослі і діти. І лише я цілий рік в одному вбранні – ані цвіту не маю, ані плодів не даю, лише відлякую всіх своїми колючими голочками. Непотрібно чуюся в цьому світі».

– Не журись, Ялинко, – співчутливо сказав Ісус. На вітху людям, а надто малечі, зроблю тебе символом дня свого народження. Тебе вбиратимуть у найкраще диво – плоди, що виблискуватимуть в таємничому мерехтінні різдвяних свічок, на тебе чіплятимуть солодощі, якими так полюбляють ласувати діти, ти світитимешся, наче зірка, що вказувала царям і пастырям дорогу до того місця, де я народився, і довкола тебе танцюватимуть люди, прославляючи народження Сина Божого.

– Ось таку нагороду дістала Ялинка, що направду стала невід'ємним символом Різду Христового.

– Діти, а чи ставите ви вдома на Різдво ялинку?

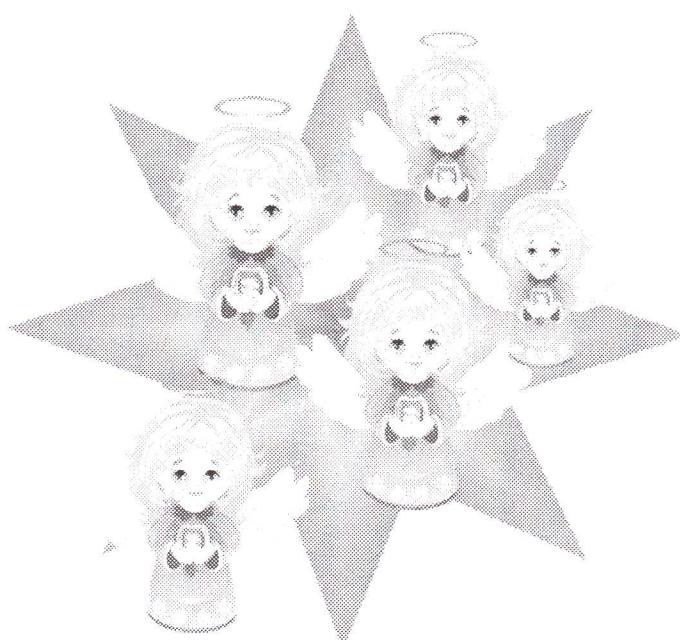
– Якими іграшками ви прикрашаєте зимову красуню?

– А чи виготовляєте власноруч різдвяні прикраси?

(Відповіді дітей.)

6. Вправа «Твори добро».

Учитель. Діти, не кожен може відсвяткувати це свято, але я впевнена, що кожна людина мріє про родинний затишок цього чудового вечора. Давайте подаруємо трішечки нашого тепла, тим людям, які самотні, або ж просто не мають змоги відсвяткувати Різдво. На дощі у нас прикріплена велика зірка добра, давайте

приклеймо на неї янголів, що лежать у вас на парті, з найкращими побажаннями.

7. Поетична хвилинка.

Підготовлені діти з кожної команди по черзі зачитують різдвяні вірші.

Перший учень.

Божа зірка золота
Землю освітила,
Про народження Христа
Людям сповістила.
З неба янголи святі
Пастушків збудили,
Бога нашого в Христі
Славити навчили.
Славлять тиху ніч святу
Всі народи світу,
І вклоняються Христу
Українські діти.

Другий учень.

Хай смачна кутя удасться,
Хай в сім'ї панує щастя.
Щоб весела коляда
мир вам в хату принесла.
Щоб весело і багато
провели Різдвяне свято!

Третій учень.

Святість, радість і обнова
Для людей – Різдво Христове.
Ми Різдво Христа шануєм
і щороку колядуєм.
Славте Бога у хвалі
Всі – великі та малі!

Четвертий учень.

Я тебе вітаю, друже мій, з Різдвом!
Як багато снігу нині за вікном!
Зимонька у гості знов до нас прийшла,
Всі міста і села в біле одягла.
В небі засіяла нам усім зоря,
В ніч Різдва Ісуса, Господа Царя.
Хор дзвінкий лунає ангелів святих.
Вся земля радіє і радієш ти.

III. Підбиття підсумків заходу.

Учитель. Діти, подумайте і скажіть, коли святкують Різдво українці?

– Яка головна страва Різду Христового? Що таке «Різдвяна зірка»? (Відповіді дітей.)

– Отже, наш сьогоднішній гость, Різдвяник, провів нас стежинами чудового свята Різду Христового. Ви маєте пам'ятати, що це родинне свято, і найкращим подарунком для ваших рідних будуть щирі посмішки та ваша гарна поведінка.

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ВИДАВНИЦТВО «БІЛИЙ ТИГР»**

Директор

Роман ЯРОШЕНКО,
кандидат філологічних наук, доцент

Над номером працювали:

*Відповідальний редактор – Анастасія ІВАНОВА
Літературний редактор – Наталія ВЛАСЕНКО
Художній редактор – Тетяна ЗАПОРОЖЕЦЬ
Коректор – Анастасія ІВАНОВА*

Матеріали для публікації

просимо надсилати на електронну пошту:

po-press@ukr.net

За опубліковані матеріали (фактичність і точність цитування, оригінальність твору та ін.) несе відповідальність ЛІШЕ автор. Редакція залишає за собою право редагувати та скорочувати прийняті до друку матеріали.

У випадку використання матеріалів посилення на журнал є ОБОВ'ЯЗКОВИМ.

© Усі права захищено. Жодні частини, елементи, ідея, композиційний підхід цього видання не можуть бути скопійованими чи відтвореними в будь-якій формі та будь-якими засобами – ні електронними, ні фотомеханічними, у тому числі й ксерокопіюванням, записом або комп'ютерним архівуванням, без письмового дозволу видавця.

© «Початкова школа і сучасність», 2015
© «Видавництво «Білий Тигр», 2015

Державний комітет зв'язку та інформації України ф. СП-1

ДОСТАВНА КАРТКА – ДОРУЧЕННЯ

ПВ	місце	літер.
На газету		
журнал		
86516		

«Початкова школа і сучасність»
найменування видання

Вартість	передплата		кількість комплектів	
	переадресування			

на 201_ рік по місяцях

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

поштовий індекс _____ місто _____
село _____ област _____ район _____ вулиця _____

код вулиці буд. корп. кв.
_____

прізвище, ініціали

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
КВ № 20887-10688Р від 22.08.2014 р.

Підписано до друку 15.01.2015 р.
Формат 60 x 84 1/8.
Папір офсетний. Друк різограф.
Умов. друк. арк. 10,98. Обл.-вид. арк. 11,75.
Тираж 200 прим.

Юридична адреса редакції журналу:
02094, м. Київ,
вул. Червоногвардійська, 12, офіс 177.

Фактична адреса редакції журналу:
04209, м. Київ,
вул. Героїв Дніпра, 31-Б.
Тел.: (044) 451-61-42.
E-mail: po-press@ukr.net

Видрукувано у СПД «Сидоренко О.Я.»
01103, Україна, м. Київ, вул. Вишняківська, 7-Б, оф. 448.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта
видавничої справи серії ВО2 № 258 920 від 24.12.2001 р.

УВАГА! *КОНКУРС!*

У видавництві «Білий Тигр» проводиться конкурс **«УЧИТЕЛЬ РОКУ - 2015»** за версією журналу «Початкова школа і сучасність» у наступних номінаціях:

- «За кращу розробку уроку»
- «За кращу розробку нестандартного уроку»
- «За кращу розробку сценарію виховного заходу»
- «За кращу розробку системи тестових завдань»
- «За кращу розробку системи завдань для контрольної перевірки знань»
- «За краще написання наукової статті»

Переможцям конкурсу буде вручено ДИПЛОМ-ВІДЗНАКА, а також буде опубліковано в журналі фото переможця з дипломом на всю Україну!

Зразок

ДИПЛОМ-ВІДЗНАКА

«УЧИТЕЛЬ РОКУ - 2015»
за версією журналу «Початкова школа і сучасність»
у номінації: «За кращу розробку уроку»

нагороджується Пилипенко Ольга Павлівна